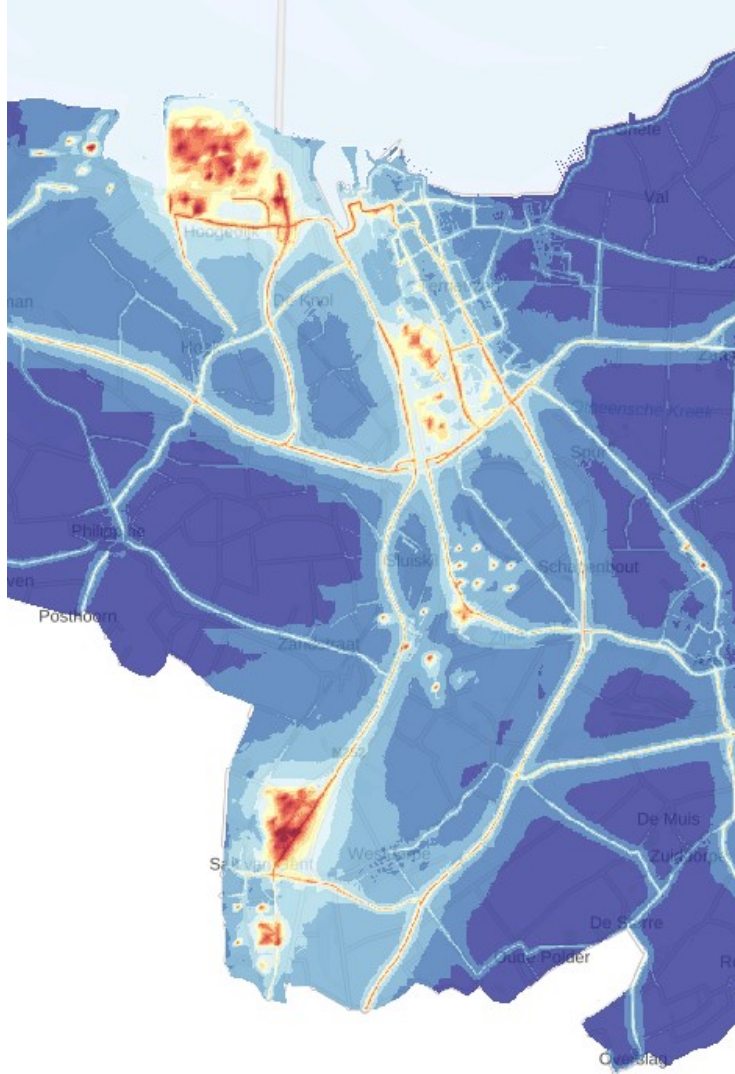

Uitvoeringsprogramma 2024 omgevingskwaliteit Kanaalzone

Rijkswaterstaat
Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat

Inhoudsopgave

1	Inleiding	3
2	Uitvoeringsprogramma 2024	3
2.1	Organisatie	3
2.2	Communicatie	4
2.3	Financiering	4
2.4	Rapportage	4
2.5	Leefplekmeter	4
2.6	Omgevingsdagen	5
2.7	Periodiek overleg industriebedrijven omgeving Sluiskil	5
2.8	Metingen in Sluiskil en Schone Lucht Akkoord	6
2.9	Actualisering VTH-beleid	6
2.10	Actualiseren vergunningen	6
2.11	Verbreiding toezichtstrategie	7

1 Inleiding

In de Kanaalzone Gent-Terneuzen komen industriële activiteiten en een drukbevaren Kanaal samen met bewoning en recreatie. Deze activiteiten kunnen invloed op elkaar hebben en zorgen soms voor hinder bij omwonenden. In 2019 zagen de omgevingsdiensten een forse stijging van het aantal meldingen van inwoners in het gebied tussen Sluiskil en Terneuzen over omliggende bedrijven. Naar aanleiding van deze meldingen hebben Gemeente Terneuzen en Provincie Zeeland samen opdracht gegeven om een onderzoek uit te voeren. Het doel van dit onderzoek was het in kaart brengen van de beleving van inwoners, het inventariseren van mogelijke knelpunten ten aanzien van de omgevingskwaliteit en het aandragen van mogelijke oplossingen hiervoor. Het gaat hierbij om de beleving van de omgevingskwaliteit bij inwoners op het gebied van lucht, geur, geluid, stof, veiligheid en gezondheid.

Dit onderzoek is uitgevoerd door RUD Zeeland, DCMR Milieudienst Rijnmond, GGD Zeeland, Rijkswaterstaat, North Sea Port, Gemeente Terneuzen en Provincie Zeeland tussen september 2020 en december 2021. Het onderzoek bevestigt dat inwoners hinder ervaren, onder andere (maar niet alleen) als gevolg van industrie, bedrijven en scheepvaart. Deze hinder is niet een gevolg van overtredingen van wet- en regelgeving, maar is vooral een gevolg van de nabijheid van functies. In het eindrapport zijn op basis van de conclusies ook aanbevelingen gedaan.

Op basis van de aanbevelingen uit het eindrapport is een programma opgesteld met acties die we in 2024 uitvoeren om de beleving van de omgevingskwaliteit in de Kanaalzone te verbeteren.

2 Uitvoeringsprogramma 2024

2.1 Organisatie

Opvolging van de uitvoeringsagenda Omgevingskwaliteit Kanaalzone borgen we in de lijnorganisatie van Gemeente Terneuzen en Provincie Zeeland. Beide organisaties stellen één medewerker aan die samen optreden als coördinator/trekker.

Deze coördinatoren / trekkers zijn verantwoordelijk voor het uitzetten en coördineren van acties benodigd voor realisatie van de uitvoeringsagenda. De betrokken omgevingsdiensten én de andere partners (GGD, NSP en RWS) leveren ook een contactpersoon. Deze medewerkers zorgen samen voor realisatie van de uitvoeringsagenda.

Coördinatoren en contactpersonen:

Naam	Organisatie	Email
	Gemeente Terneuzen	
	Provincie Zeeland	
	RUD-Zeeland	
	DCMR	
	GGD Zeeland	
	GGD Zeeland	
	Rijkswaterstaat	
	North Seaport	

De werkgroepleden zorgen voor realisatie van de acties. Dit doen ze door zelf acties uit te voeren of door deze uit te zetten binnen de organisaties. We organiseren periodiek overleg, waarbij we de benodigde acties beleggen en inplannen en we de stand van zaken doornemen. Indien nodig vindt bijsturing op de uitvoering plaats.

In 2024 komt de werkgroep van coördinatoren en contactpersonen 4x bij elkaar.

2.2 Communicatie

De coördinatoren zorgen voor een periodieke terugkoppeling van de stand van zaken naar bestuur (tenminste 3x per jaar) en naar de omgeving via een periodieke nieuwsbrief. We willen de communicatie naar de omgeving voortzetten met een periodieke nieuwsbrief en berichtgeving via onze websites.

In 2024 vindt de volgende communicatie plaats:

1. We geven het bestuur (tenminste) 3 keer een terugkoppeling van de voortgang
2. We publiceren 2 keer een nieuwsbrief voor de omgeving (per mail en via websites)

2.3 Financiering

De werkzaamheden die voortvloeien uit dit uitvoeringsprogramma zijn onderdeel van de (reguliere) activiteiten van de omgevingsdiensten. De financiële kaders daarvoor zijn voor 2024 vastgelegd in het werkplan en het jaarplan van de omgevingsdiensten. Er is geen specifiek aanvullend budget hiervoor vrijgemaakt of gealloceerd.

Voor een aantal acties is er wel een aanvullende opdracht of aanvullende financiering nodig. Dat geldt voor het onderzoek voor de leefplekmeter (paragraaf 2.5: Gemeente Terneuzen draagt deze kosten) en de luchtmetingen (paragraaf 2.8: dit betreft lopende opdrachten). Ook voor organisatie van een omgevingsdag is nog aanvullende financiering nodig.

2.4 Rapportage

De werkgroep rapporteert 3 keer aan de colleges van B&W en GS over de voortgang. Eind 2024 doen we dit in de vorm van een voortgangsrapportage.

Daarnaast willen we de omgeving blijven betrekken. Vooral nog zetten we daarbij in op continuering van de periodieke nieuwsbrief en berichtgeving via de websites.

Jaarlijks stellen we een voortgangsrapportage op.

2.5 Leefplekmeter

We willen de beleving van inwoners van Sluiskil en van de wijk Oude Vaart in Terneuzen specifiek in beeld brengen, omdat zij vaak hinder melden. Hiervoor maakt de GGD gebruik van het instrument Leefplekmeter. De Leefplekmeter is al een keer eerder uitgevoerd in het kader van het Onderzoek beleving omgevingskwaliteit Kanaalzone. De Leefplekmeter in 2024 herhalen is een aanbeveling uit het adviesrapport.

De Leefplekmeter is een instrument waarmee je met inwoners van een wijk in gesprek kunt gaan over hun leefplek. Aan de hand van verschillende thema's die invloed hebben op de gezondheid en het welzijn, geven inwoners aan wat er goed gaat in hun omgeving en wat er beter kan.

Binnen North Seaport District werken we aan grensoverschrijdende uitrol van de leefplekmeter. North Sea Port District is het grensoverschrijdende samenwerkingsverband tussen de acht aandeelhoudende overheden van North Sea Port: Gent, Evergem, Zelzate, Terneuzen, Borsele, Vlissingen, provincie Zeeland en provincie Oost-Vlaanderen. In dit kader willen we in zes kwetsbare wijken in het District onderzoeken hoe bewoners hun leefomgeving percipiëren en waar zij verbeterpunten zien om de leefbaarheid (en dus hun gezondheid) te verbeteren.

1. In 2024 voeren we de Leefplekmeter opnieuw uit in Sluiskil en de Terneuzense wijk De Oude Vaart.
2. In 2024 willen we in zes kwetsbare wijken in het North Seaport District onderzoeken hoe bewoners hun leefomgeving percipiëren en waar zij verbeterpunten zien om de leefbaarheid (en dus hun gezondheid) te verbeteren.

2.6 Omgevingsdagen

In het gebied Sluiskil is bijna de helft van de volwassenen bezorgd vanwege de industrie in de omgeving. Naast het verbeteren van het milieu, kan communicatie over de milieुरisico's bijdragen aan vermindering van ongerustheid. Het adviesrapport beleving omgevingskwaliteit Kanaalzone geeft het volgende advies: "Gelet op de bezorgdheid van inwoners, raden we aan om de betrokkenheid bij (nieuwe) activiteiten te vergroten door inwoners, bedrijven en andere belangengroepen (zoals klankbordgroepen en dorpsraad) uit het Kanaalzonegebied te verenigen.

Het is belangrijk dat het contact tussen inwoners, overheid en bedrijven laagdrempelig is en dat communicatie open en transparant plaatsvindt. Samen met het bedrijfsleven organiseren we daarom een omgevingsdag. Hiermee willen we op een laagdrempelige manier contact organiseren tussen de omwonenden en het bedrijfsleven.

Samen met het bedrijfsleven organiseren we in 2024 een omgevingsdag.

2.7 Periodiek overleg industriebedrijven omgeving Sluiskil

Voor de opvolging van een aantal aanbevelingen uit het rapport beleving omgevingskwaliteit Kanaalzone is medewerking van het bedrijfsleven noodzakelijk. Over het invoeren van bovenwettelijke maatregelen gaan we het gesprek aan met bedrijven om te verkennen of ze vrijwillig aan mee willen werken.

Het is niet altijd mogelijk om een melding over hinder te verbinden aan bedrijfsmatige activiteiten. Omgevingsdiensten geven dan ook niet alle klachten door aan bedrijven. Daardoor is het bedrijfsleven soms ook niet op de hoogte van deze hinder. Als het bedrijfsleven deze klachten niet kent kunnen ze ook geen maatregelen nemen.

Om deze punten op tafel te leggen organiseren we een periodiek overleg met het bedrijfsleven, omgevingsdiensten, gemeente en provincie.

We organiseren vanaf 2024 een periodiek overleg met de gemeente, provincie en de industriebedrijven uit de omgeving van Sluiskil.

2.8 Metingen in Sluiskil en Schone Lucht Akkoord

Voor een goed beeld van de luchtkwaliteit en mogelijke bronopsporing. Er is een meerjarige meting van de luchtkwaliteit nodig. Er is een bestaand luchtmeetpunt in Sluiskil. Daarnaast is door de gemeente en de provincie het schone luchtakkoord getekend. Gemeente Terneuzen en Provincie Zeeland willen daardoor gezamenlijk optrekken om aanwezige stoffen en bronnen beter te kunnen duiden en aanvullend onderzoek laten verrichten. In het kader van het schone luchtakkoord gaan we cofinanciering aanvragen voor aanvullende metingen/onderzoek. Het meetpunt in Sluiskil continueren we.

1. De metingen van de luchtkwaliteit op het meetpunt in Sluiskil continueren we.
2. In 2024 stellen Gemeente Terneuzen en Provincie Zeeland beide een uitvoeringsplan voor het schone luchtakkoord op.
3. Gemeente Terneuzen en Provincie Zeeland vragen cofinanciering aan voor aanvullende metingen/onderzoek naar de lokale luchtkwaliteit in de Kanaalzone.

2.9 Actualisering VTH-beleid

In 2024 evalueren en actualiseren we de gezamenlijke Zeeuwse VTH-strategie. Hierbij leggen wij vast dat bedrijven een omgevingsdialogoog initiëren wanneer zij nieuwe activiteiten met mogelijke impact op de omgeving willen gaan doen. Een uitgebreide participatie is hierbij gewenst.

Evalueren en actualiseren van de VTH-strategie. Vastleggen basis voor verplichte omgevingsdialogoog.

2.10 Actualiseren vergunningen

Afgelopen periode is veel aandacht gegaan naar het behandelen van vergunningaanvragen voor nieuwe procedures. Hierdoor heeft een herprioritering plaatsgevonden van het programma voor actualisering van vergunningen. Voor 2024 en verder heeft het college van GS aanvullend budget beschikbaar gesteld om te voorkomen dat hierdoor een situatie ontstaat dat vergunningen van bedrijven in de Kanaalzone niet actueel zouden zijn. Procedures voor de revisievergunningen van Dow, Cargill en Heros zijn intussen gestart of afgerond.

Voor actualisering van vergunningen werkt DCMR inmiddels met een prioriteiten matrix in voor de actualisering van vergunningen. De RUD-Zeeland voert een dergelijke matrix in 2024 in.

We onderzoeken de toegevoegde waarde van de toepassing van een risicomethodiek voor beoordeling van nieuwe vergunningaanvragen om zo de belangrijkste milieurisico's te identificeren.

1. Revisievergunningen voor Heros en Cargill in 2024 verlenen
2. RUD-Zeeland voert een prioriteitenmatrix voor actualisering van vergunningen in
3. Onderzoek naar toegevoegde waarde van een risicomethodiek bij beoordeling van vergunningaanvragen

2.11 Verbreding toezichtstrategie

Voor alle bedrijven in de Kanaalzone maken we gebruik van toezichtsplannen waarin we risicogericht toezicht vastleggen. Daarnaast voeren we gebiedsgerichte controles uit. Ervaring is dat de omgevingsdiensten hierdoor eventueel hinder veroorzakende activiteiten eerder opsporen en niet alleen afhankelijk zijn van meldingen van inwoners.

Omgevingsdiensten vragen bedrijven om een plan van aanpak op te stellen als de activiteiten hinder veroorzaken of de omgevingskwaliteit op een andere manier negatief beïnvloeden.

1. We voeren het gebruik van toezichtsplannen ook voor de gemeentelijke bedrijven in de Kanaalzone in waarin we risicogericht toezicht vastleggen
2. De RUD-Zeeland en DCMR voeren in 2024 gebiedsgerichte controles uit.
3. In geval van regelmatig optredende overlast vragen we de bedrijven een plan van aanpak op te stellen